

LOẠI SÁCH Y - HỌC THỰC - HÀNH

Sơ soạn giả : LƯƠNG-TRONG-HỐI

THƯ'Ờ'NG-HẢN

TRỊ LIỆU

NĂNG CAO

PHỤC-VỤ

Y - ĐẠO

NHÂN-DÂN

HỘI Y - DƯỢC VIỆT - NAM

TỔNG - CHI TRUNG - PHẦN
TỈNH-HỘI QUẢNG-NAM ĐÀ-NẴNG
xuất bản và giữ bản quyền

1958

In lần thứ nhất : 2.000 quyển
Kiểm duyệt số 3446/INTP ngày 5-11-1957
và số 3393 ngày 25-9-1957

In tại nhà in NGUYỄN - HỮU - UẦN 18, Hoàng-Diệu — Đà-Nẵng

Giá 30 đ

LỜI TỰA

Nói về trị bệnh Thương-hàn, thì các bậc Thánh-sư, Hiền-sư trong y giới Á-đông đã dày công nghiên cứu, đề lại trong sách của Hết (tức lý luận đến phương pháp) qui giá không biết bao nhiêu. Nhưng ngày nay, trong nhà Y-học Việt-Nam, người thông hiểu Hán văn rất ít, người hiểu biết Việt văn thì nhiều. Nếu không đem sách Hán dịch ra chữ Việt thì chẳng khác nào vàng ròng đem chôn dưới đất.

Song lẽ, chúng tôi không phải là nhà theo nghề phiên dịch, về lại dịch sách về thường vẫn là khó hiểu gì dịch sách khoa học Đông-y lại càng khó hơn.

Trong khi bàng hoàng muốn làm một việc mà mình không đủ sức làm thì may đâu có Cụ Lương-trọng Hối (Hội-trưởng hội Y-độc Việt-Nam Quảng-Nam Đà-Nẵng) đã soạn dịch tập *Thương-hàn trị liệu*, mà Cụ đã tận tâm sưu tầm những yếu tố trị bệnh Thương hàn trong sách Hán-thư, đề cùng chúng tôi thảo luận dặng đem ra công hiến các nhà ham mến y học.

Sau khi thảo luận chung, chúng tôi nhận thấy: tập *Thương hàn trị liệu* này, tuy không phải trình gian đại hải như các bộ *Thương hàn của Y-thánh Trương-trọng-Cảnh* và các vị hiền sư khác; nhưng cụ *Lương-trọng-Hối* đã nắm chắc những thiết thực về trị liệu bệnh Thương-hàn trong các sách ấy như:

Bệnh nguyên, bệnh chứng, lục kinh truyền biến, thuốc trị biến chứng, tình bệnh, hiệp bệnh, âm hư, dương hư, v. v... đều là được phương đối chứng mà cụ đã trị nghiệm trong mấy mươi năm nay.

Chúng tôi thiết tưởng trong lúc giao thời giữa Việt văn và Hán văn; Đông-y với Tây-y, tập *Thương-hàn trị liệu* bằng quốc văn này, nên gặp rải ra đời.

Vậy nên chúng tôi cùng ban Quản trị Tỉnh hội Y-độc Việt-Nam Quảng-Nam Đà-Nẵng, đồng ý xin phép xuất bản (kể từ duyệt số 3446 ngày 5-11-57) đề cung ứng thêm tài liệu nghiên cứu cho các nhà ham mê Đông-y trong muôn một, nếu có chỗ nào khế lếm khuyết, nhờ sự giúp thêm ý kiến của các vị cao minh. Thôi là một vấn đề rất cần thiết cho nền y học nước nhà.

Nay cần tự.

Ngày 1 tháng 12 năm 1957

Ban Nghiên-cứu Tỉnh-hội Y-độc Việt-nam
Quảng-nam Đà-nẵng

Mục Lục

I. — Khái quát về chứng thương-hàn

1) Sao gọi là thương hàn.	Trang	7
2) Chứng thương-hàn bởi dầu mà sanh?		7
3) Thương-hàn chia làm 6 loại thuộc 6 kinh		7
4) Bệnh thương-hàn trị sai có nguy hiểm gì không		8
5) Nói về 6 kinh mạch chạy từ nơi nào đến nơi nào.		8

II. — Các loại thương-hàn

1) Loại Thái-dương thương-hàn	9
2) Loại Dương-minh thương-hàn	11
3) Loại Thiếu-dương thương-hàn	13
4) Loại Thái-âm thương-hàn	15
5) Loại Thiếu-âm thương-hàn	17
6) Loại Khuyết-âm thương-hàn	19

III. — Kết luận

1º) Các phương-thuốc về loại Thái-dương thương-hàn

1) Thang Quế-chí.	23
2) Thang Mang-hoàng	25
3) Đại Thanh - long.	25
4) Thược-dược cam-thảo	26
5) Bạch-hồ giả Nhon-sâm	26
6) Thang Tứ-nghịch.	27
7) Tán Ngũ-linh	28
8) Đáo-nhơn Thưa-khi.	28

2º) Các phương thuốc về loại Dương-minh thương-hàn

1) Gia-giảm Cẩn-cẩn.	29
2) Bạch-hồ và Bạch-hồ giả Nhon-sâm	29
3) Đại Thưa-khi	31

4)	Tiểu Thừa-khi	32
5)	Điều-vị Thừa-khi	32
6)	Thang Chi-tử-ky	33
7)	Thang Chi-tử bá-bi	33
8)	Nhơn-trần-cao	34

3o) Các phương thuốc về loại Thiếu-dương thương-hàn

1)	Thang Tiểu-sái-hồ	34
2)	Thang Huỳnh-cầm	35
3)	Thang Đại-sái-hồ	35
4)	Thang Sái-hồ gia Quế-chi	36
5)	Sái-hồ gia Long-cốt Mẫu-lệ	36
6)	Tiểu-sái-hồ gia Mang-tiêu	37
7)	Tiểu-sái-hồ gia Xích-thược	37

4o) Các phương thuốc về loại Thái-âm thương hàn

1)	Thang Từ-nghịch và Từ-nghịch gia Nhơn-sâm	38
2)	Thang Lý-trung	39
3)	Gia vị Lý-trung	39
4)	Quế-chi và Quế-chi gia Thược-độc	39
5)	Quế-chi gia Huỳnh-kỳ	40
6)	Tán Nhân-trần Ngũ-linh	40

5o) Các phương thuốc về loại Thiếu-âm thương-hàn

1)	Thang Trư-phu (da heo).	41
2)	Thang Huỳnh-liên A-giao Kê-tử-Huỳnh	41
3)	Thang Bạch-thông	42
4)	Thang Phụ-tử Tế-tân	42
5)	Thang Ma-hoàng Phụ-tử Tế-tân	42
6)	Thang Ma-hoàng Phụ-tử Cam-lảo	43
7)	Thang Bồ-cốt-chi	43

- 8) Quế-phụ Bắc-vi-hoàn 41
 9) Thang Thông-mạch Tử-ngịch 44

60) Các phương thức về loại Khuết-âm thương-hàn

- 1) Tân Tử-ngịch 44
- 2) Thang Ngô-chu-du 45
- 3) Thang Huỳnh-liên, Huỳnh-bá, Quát-lâu-cần, Nhơn-sâm 45
- 4) Hoàn Ô-mai 45
- 5) Thang Dương-quy Tử-ngịch 47
- 6) Thang Dương-quy Tử-ngịch gia Ngô-du Sanh-cương 48
- 7) Thang Bạch-dầu-ông 48
- 8) Thang Tử-ngịch 48
- 9) Thang gia giảm Bạch-dầu-ông 49
- Văn-lễ Y-tỏ Hải-Thượng Lão-ông 51
- Mục lục 54